

Bilgrav-Nielsen (RV):

Finanslovsforslaget, som nu foreligger efter afstemningerne i går, viser tydeligt, at Danmark har økonomiske og beskæftigelsesmæssige problemer. Det kan ikke og skal ikke skjules. Efter at regeringen har fremsendt sine afsluttende ændringsforslag, som nu er vedtaget, står det klart, at den manglende balance mellem indtægter og udgifter beløber sig til godt 21 mia kr. i 1981. Dette kasseunderskud er vokset både i forhold til regeringens skøn ved finanslovsforslagets fremsættelse og i forhold til skønnet i oktober i år.

Som finansministeren siger i sin redegørelse til finansudvalget den 11. december, er dette kasseunderskud et udtryk for, at den stramme finanspolitik har virket, men det må også erkendes, at det ikke er problemløst at søge et så stort beløb som 21 mia kr. finansieret. Det er uafviseligt, at der herudfra udgår en negativ virkning f. eks. på renteniveauet, og da det høje danske renteniveau netop er en af de væsentligste hindringer for, at vi kan forbedre den danske konkurrenceevne, så må det være sådan, at vi ved tilrettelæggelse af de kommende års økonomiske politik har det som mål at få kasseunderskuddet bragt ned.

Der er flere årsager til det store kasseunderskud. Jeg vil nævne to, de to, som klarest viser, hvor hovedproblemerne for dansk økonomi ligger. For det første stigningen i arbejdsløsheden og for det andet den stigende gæld til udlandet. Gælden giver stigende renteudgifter, og arbejdsløsheden giver os øgede udgifter til understøttelse. Vore økonomiske vanskeligheder i 1980 har haft sin baggrund i tilbageslaget i de internationale konjunkturer, forårsaget især af energiprisstigninger, og den seneste vismandsrapport anslår, at denne nedgang vil fortsætte til midten af 1981. Forbedringen, som man herefter forventer, anslås at blive meget lille, og man peger på, at Danmarks situation i modsætning til tidligere vil være vanskeliggjort af, at der også er tilbageslag i både Vesttyskland og Sverige, som er vore vigtigste markeder for industrieksport.

Man kan så diskutere, om den politik, der har været ført her i landet, har været effektiv nok. Har majforliget haft sin virkning? Svaret er afgjort ja. I kraft af dette forlig og i kraft af de politisk-økonomiske forlig, der er

blevet indgået forud, f. eks. i december 1979, er konkurrenceevnen blevet styrket. I samme retning har to kronekursjusteringer virket.

Der kan ikke herske tvivl om, at denne politik sammen med den stramme finanspolitik, som nu fastlægges for 1981, peger i den rigtige retning. Det bedste bevis herfor er, at Nationalbanken i efterårets løb to gange har nedsat diskontoen, og i det radikale venstre noter vi med tilfredshed, at den seneste rapport fra det økonomiske råd giver den førte politik det blå stempel ved klart at anbefale en fortsættelse af en konkurrencefremmebedrende politik bestående af indkomstpolitik og kronekursjusteringer som to elementer, der er væsentlige for at nå frem til balance i økonomien og øget beskæftigelse. Retningen er altså rigtig.

Spørgsmålet er, om effekten af den lagte politik er tilstrækkelig til imødegåelse af eventuelle fremtidige vanskeligheder, og det vil jo bl. a. afhænge af to ting: for det første energipriserne, for det andet overenskomstforhandlingerne.

Hvor hurtigt nye energiprisstigninger kan være over os, fik vi en påmindelse om i forgårs, en påmindelse, der må få os til at gøre vort yderste for at formindske vor afhængighed af importeret energi ved at spare på den og ved hurtigst muligt at få registreret de olie- og naturgasforekomster, der måtte findes i den danske undergrund, og derefter få tilrettelagt en samlet energipolitik, som er den bedst tænkelige i forhold til samfundet.

Overenskomstforhandlingerne venter vi så på med spænding. Det er jo denne gang bedyret fra alle sider, fra organisationerne, fra arbejdsmarkedets parter og fra regeringen, at parterne selv skal klare denne sag, og alene af den grund, at det er længe siden, parterne selv har klaret den, er det berettiget at stille disse forventninger. Det vil unægtelig være svært at se berettigelsen af det frie forhandlingssystem, hvis det ikke bare en gang imellem kan fungere uden politisk indblanding.

Det radikale venstres forventninger til parterne på arbejdsmarkedet er, at de kan og vil indgå en aftale, som er samfundsøkonomisk forsvarlig. Sker det ikke, må folketinget gribe ind, såvel i tilfælde af konflikt som i det tilfælde, at en aftale giver en for kraftig forbrugsudvidelse.

Vi mener, at den målsætning, der må følges, er i løbet af 1980'erne at skabe lige-